

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 10. Zettortdeenâ Iitâ Merz 1826.

Zelgawâ 5tâ Merz.

Waffar rihtôs pulksten I wisseem, wiswairaf Latweefcheem, leela manta irr suddusi. Jo Lestenes mahzitais Watson pabeidse sawu gohda fezzeschanu. Kursch winnu ne turrehs sawâ pateizigâ peemineschanâ, scho Latweefchu tautas draugu, kas neapnizzis par winnu apgaismofchanu ruhpejees un arridsan scho awischi pirmais eefahzeis un apgahdatais bijis. Naktoschâ numeri mehs wehl jo plaschaku sinu no muhsu aismiggufcha drauga dohsin.

No Engurehm.

Geesch muhsu trim draudsehm tanni nobeigtâ 1825tâ gaddâ dsimmuschi irr sehni 53 un meitâs 53, kohpâ 106 behrni. Starp scheem 3 pahri dwihnu, wiffi sehni, bet kas lohti wahji buhdami, pehz kahdahm neddekahm atkal pee sawa Deewa nogahje. Zapatt diwi behrni rad-dijuschees, kas bes laulibas dsimmuschi. Zau-nekli pirmu reisi pee swehta wakkarehdeena peelaisi no puifcheem 49, no meitahm 65, kohpâ 114. Kaulati irr 56 pahri. Mirruschi irr no wihru kahrtas 31, no seerwu kahrtas 29, kohpâ 60 draudses lohjekli. Ur firsnigu pateizibu prett Deerwu wehl mehs peeminnam, ka tanni nobeigtâ gaddâ ne weens no muhsu sweijneefcheem un laiwneefcheem nei us juhru nei us eseru sawu dsihwibu pamettis. Lai nu scheligais Deews farga un palihds ir schinni gaddâ!

B — t.

No Dfirnzeemas.

Tas wezzais gads nobeidsahs muhsu nowabbâ weenai labbai fainneezei ar peezeem fihkeem behrneem eeksch leelahm firdsnofkumschanahm un ar ruhktahm affarahm. Winnas fainneeks Zahseps, eeksch Leies Innuusa mahjahm, brauze to pirmdeenu pehz seemas swehtkeem ar daschadu

prezzi us Rihgu. Arridsan weenu jaunu wehrfeli winsch wadda lihds pee pahrdohschanas. Bet ka tas zelfsch lohti gluuns bija, winsch to lohpinu usfeen us kammanahm. Pee Rohna frohga tam gaddahs kaimini no Lammineefcheem, kurreem pakkat tas nu brauzis par juhras leddu. Prett Raggazeema raggu tam bij jakawejahs, tapehz ka kammanu ilktis tam bij notruhjis. Tee zitti kas preefschâ, nobrauz lihds Raugereem, fur jau tumfsch waffars tohs aisnehme. Te to zetta beedri ne warredami fagaidiht, tee tizz, ka winsch to nakti Lajmeschôs palizzis, un brauz zittâ rihtâ agri us Rihgu. Zur arridsan tee ne warr winnu fagaidiht, un prezzi pahrdewuschi, tee dohdahs atkal us mahjahm. Us zellu tomehr tee waiza, arri neweens to naw fur mannijs? Neweens ne warr teift! — Pahrbraufuschi mahjâs, tee dohd fainneezei sinu, ka tee nei Rihgâ nei zittur to naw wais redsejuschi. Lohti behdiga ta brauz ar zitteem isklaufinahnt par zee-meem un frohgeem lihds paschu Rihgu, arri tad naw, itt no neweena redsehts. Schê ta prassa us teefahm, ne buhtu tahm kahda sinna atnahkusi. Wifs bija welti. — Nu jau 7 neddelas pagahjuschas, ka no winna itt ne kahda sinna naw isdsirdeta, ka nei winsch patš, nei winna sirgs ar wesumu, nei kaut kas no tahm leetahm, fo tas bija nehmis lihds, usfihmetas, tad tizams irr, kâ winsch tumfibâ braukdamš, par tahlu no mallas felgâ nomaldijees, un prett Ragguzeem, fur pee jo stipra falna tas juhras leddus mehds paplahns buht, kahdâ weetâ ar wiffu sirgu un wesumu eekrittis un dsillumâ nosuddis. Deews patš, kas atraitnu un bahrinu ihstenais Tehws irr, gribbetu to gohdigu fainneezi un tohs mihlus behrnius stiprinahnt, tahdu leelu firdhestu panest un teem tahs lohti ruhktas affaras noschahweht.

B — t.

Sarunnafchanas par Latweefchu
awifehm Leijas frohgâ.

(Trefcha isteikfchana.)

Buddela Anfs. Ne dusino par wolti, mihs-
lais teefneek! ne es pats meega puhfnis esinu,
kâ gan labbi sinni, ne es gribbeju mahzitajus
aisnemt sawâ peenahkamâ gohdâ; bet kam winni
nopuhlejabs, tif dauds rakstidami preeksch
nabbagu semneekem? Lai paturr sawu gu-
dribu preeksch fewim. Kur tad likfim gallâ
wiffas awifehm lappas, kad arween jaunâs rak-
sta? Un ko fahffim ar wiffu to gudribu, ko
mums kâ pohsteht gribb eepohsteht; woi par fun-
geem zaur to palikfim? Uhu, kas to dohs! —
labbi; bet kas tad semmi strahdabs? Warr
buhst ka fungi ne warr istift bes awifehm, bet
semneekem awifu teefcham ne waijaga. Woi
muhfu semme naw ilgi gan bijusi bes awifehm,
un woi ne bij labba gan?

Garrwehder Johst. Jauna buhschana,
slikta buhschana!

Uppineeka Jurris. Wai, kaimia! atkal
tawa wezza dsegguses dseefma, ko allasch dseedi
aplam, kamehr ween tew pasihstu, tâ ka jau
fenn man reebj to dsirdeht. Saffi, woi naw
labbi, ka mums basnizâs irr? Tatschu kad tahs
zehle muhsu semmê lihds ar kriftigu tizzibu, tad
tomehr bij jauna leeta, woi tapehz slikta buhs-
schana? Tapatt arri muhsu semme ilgi bijusi
bes Latweefchu skohlahm; bet woi ne effam ar
preeku dsirdejuschî no Kurfischeem un zittahm
weetahm, kur jaunâs skohlas zehluschi schinnis
gaddos, ka tur jauki eet; tapatt no ehrgelehm
basnizâs, no nabbagu schkirsteem us laufu;
wiff jaunâs leetas, bet labbas; un tâ arri buhs
ar awifehm, ar ko muhs gribb gudrakus darriht.

Lappu Jehfab. Kas tad par to kaisch,
kad arri semneeks jo deenas gudraks tohp; woi
naw zilweks? Zif ilgi tad gudreem buhs muhs
turreht par lohpeem un arri tâ lammaht.

Meschmalla Jahn. Pareisi! Kungu awih-
ses buhs augstas leetas lassamas, kas lungeem
derr sumah, no wiffahm pasaules mallahm,
bet muhsu miht mahzitaji raksta preeksch mums
semmes lautineem, kas mums labbi derr.

Zinnifchu Brentz. Paldeews Deewam par
tahdeem dwehseles ganneem, kas mekle wiffabi
mums prahtu zillaht, un semneeka tautu zelt fa-
wâ gohdâ.

Salmina Ernst. Kas par neeka fineijamu
wahrdu: kur likfim gallâ wiffas awises! Ja-
glabba kâ zittas grahmatas, no gabdu gabdeem
krahjamas, faseenamas pa gabdu gahjumeem;
tas jadarra ar awifehm! tad warr atkal mek-
leht un atrast, kad nohtes laikâ pehz kahdu labbu
padohmu gribbabs, kas no prahta suddis un
jau aismirfts.

Kalleija Indrik. Tad arri jaunefleem un
behrneem arween buhs ko jaunu un labbu lassihst
par mahzibu un lusti, ir ko norakstihst ar raksteem,
ja tihst, lai mahzabs ar spalwu wilft.

Buddela Anfs. Bet tad jau behrni un
jaunekli paliks gudraki pahr mums wezzeem, kad
wiffur skohlas zels un awises lassihst?

Jaunsemmes Dahwis. Nu kas par to
kaisch, ka behrni pahr mums gudraki tohp un
wairak mahziti; wiffa pasaula gudraka paleek,
un dohdabs arween us preekschu; woi tad sem-
neekem ween buhs negohdam palikt pakkal;
U rê! kur kauns buhtu!

Bunga Krisch. Woi mehâ, kas taggad
dsihwojam, ne effam eefsch dauds leetahm wai-
rak mahziti un gudraki pahr muhsu tehmu-
tehweem sawâ laikâ? Kas tad par to kaisch? woi
naw labbi?

Zekka wihrs. Muhsu mahzitais ne fenn skohlu
pahrraudsidams wehl tâ us mums teize: jo behrni
labbi mahziti kluhs skohlâs, jo buhs deewabihjigi
un gohdigi, un jo saweem wezzeem gohdam klau-
sichs ar tschaklu prahtu no mihtas firds.

Lappu Jehfab. Einmams; ihsta gudri-
ba ne kad par skahdi, bet allasch un wiffur par
labbu ween; leeka gudriba, kas tiffai us bleh-
nahm un lepnibu dohina, ta ne kam ne derr;
tad ne buhfi ne schis ne tas, ne semneeks ne
wahzeets: kur tad zellahs wiltneeki, deedelneeki,
kam kauns strahdahst un tiffai gudri us krahp-
schanu? woi ne rohdabs no teem, kas tiffai
pufsfinnataji un skohlâs naw skaidri lihds gallu
mahziti un pareisi islohziti? Tahdi deemschehl
deewsgan jau sunn par ko leppotees, bet wehl

ne sunn deewsgan ar fo maifi pareifi pelnitees un taisni dsihwoht. To pee gruntigi un ihsti mahzita zilweka ne kad ne redsefi, lai buhtu kungs woi semneeks. Woi naw ta?

Bunga Krisch. Ta irr gan ka tu fakki; teeka gudriba nahk no nesinnaschanas un irr us kaunu un pohstu, bet ihsta gudriba, kas nahk no swehtas tizzibas, no grabmatahm un skohlahm; ta wissur us labbu ween. Lai tapehz arri raksta awises, kur allasch jaunās labbas leetas dsirdam un gudrafi tohpam.

Jaunsemnes Dahwis. Lai raksta; tad arri muhsu tautai buhs gohds: ka arri fawā Latweeschu wallodā ihpaschas awises un neddelas lappas turrām un lassām, ittin ka teiz, wissās zittās sweschās semnēs, semnes lautineem tahdas effoschas; woi tad Widsemme un Kursemme sliktaka pahr zittahm semnehm; woi mehš sliktaki pahr Wahzsemnes semneekem?

Zeika wihrs. Kam til tabli meklejeet; tagad jau arri Iggauņeem fawā wallodā awises rakstoh, ka teiz; un zil tad Iggauņi tautina, kad to lihdsina ar wissu Kursemni un Widsemni kōhpā, kur muhsu wallodu runna! Un Pinnu semnē jau semn gaddeem laudis awises lasa; tur semneeki tihkojoh pehz tahm, ka lahziš pehz meddus.
(Turplikam walrak.)

Teefas fluddinašchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissās Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Palanges pagasta teefas wissi parradu deweji ta eeksch Wezz-Palanges pilfata dsihwodama un pee Palanges muischas peederriga sainneeka Mikodema Stukus, par kura mantu, leelu parradu-dehl, konkuršis nolikts, aizinati, lai diwju mehneschu siarpā, prohti lihds to 29tu Aprila deenu schi gadda, kas tas weenigais un islehgšanas termins buhs, ar sawahm taisnahm prassischanam pe schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, ko schi teefa pehz likumeem spreedihs.

Palanges pagasta teefa 28ta Wevrara 1826. 3
††† Aris, pagasta teefas wezzakais.
(Nr. 28.) J. Eckmann, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissās Kreewu Walsis u. t. j. pr.,

teek no Grausdes pagasta teefas itt wissi, kam kahdas parradu prassischanas no ta Grausdes sainneeka Zerpeneeka Jehza buhtu, kas fawas mahjas atdewis, ne warredams wairs tannis par sainneeku buht, scheitan aizinati, lai ar sawahm prassischanam wisswehlati lihds 20tu Merza mehnescha deenu schinni gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un sagaida, ko teefa eeksch schihs leetas spreedihs. Grausdes pagasta teefa 23schā Janwara 1826. 3

(S. W.) ††† Daikull Ernst, pagasta wezzakais.
(Nr. 3.) Frd. Wagner, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissās Kreewu Walsis u. t. j. pr., teek no Grausdes pagasta teefas itt wissi, kam kahdas parradu prassischanas no ta lihdschinniga Grausdes sainneeka Kasall Krischa buhtu, scheitan usazinati, lai ar sawahm prassischanam wisswehlaki lihds 24tu Aprila mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs, ar to ihpaschu pamahzischanu, ka neweens, kas lihds scho deenu ne buhtu peeteizees, pehzaki wairs ne taps peenemts. Grausde 20ta Wevrara 1826. 3

(S. W.) ††† Daikull Ernst, pagasta wezzakais.
(Nr. 5.) Frd. Wagner, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissās Kreewu Walsis u. t. j. pr., teek no Lestenes pagasta teefas itt wissi, kam kahdas parradu prassischanas no ta lihdschinniga Lestenes sainneeka Pahze Mattisha, par kura mantu konkurse spreesta, buhtu, scheitan aizinati, lai ar sawahm prassischanam wisswehlaki lihds 7tu Aprila mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs, jo pehz schi nolikta laika neweens wairs ne taps peenemts. Lestene 10ta Wevrara 1826. 3

(S. W.) ††† Pahpe Frizz, peefschbetais.
(Nr. 12.) Frd. Wagner, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissās Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas un Webbes pagasta teefas wissi parradu deweji ta Wehrgallas sainneeka Behrtina Kristapa un ta Webbes sainneeka Danga Mahrtina, par kuru mantahm, inventaria truhkuma un zittu parradu labbad, schinni deenā konkurse spreesta tappusi, zaur scheem raksteem aizinati, eeksch diwi mehnescheem, kas irr lihds 20tu Aprili schi gadda, kura deena par weenigu un islehgdamu terminu nolikta, pee fawas teefas saudešanas, ar sawahm prassischanam un parahdichanam, woi paschi woi zaur weeteekem, kur tahdi peenenmami, scheitar atnahkt,

un tad fagaibist un dsirdeht, kas teefas spreedumis buhs. To lai katriis wehrâ nem!

Ur Wehrgallas un Debbes pagasta teefas appafsch rakstu un sehgeli islaists, 20tâ Webruara deenâ 1826. 2

(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta wezzakais.
J. F. Ekrey, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Wezzauzes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Witinges muischâ nomirruscha fainneeka Jurgaischu Jndrika, par kurra mantu konkuris noliktis, aizinati, lai, pee saubeschanaas sawas teefas, eeksch starpu no diweem mehnescheem, un prohti lihds 6tai Aprila mehnescha deenai schi gadda, ar sawahm prassischanaahm un parahdischanahm peederrigi pec schihs teefas peeteizahs un to tablaku spreedumu sagaida.

Wezzauze 6tâ Webrarâ 1826. 2

G. Schabert, pagasta wezzakais.
J. G. Mellien, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Sergemihthes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta no Rogeneek mahjahm islikta fainneeka Frizza, par kurra mantu dehl parradu konkurse spreesa, zaur scho teefas fluddinaschanu aizinati, lai, pee saubeschanaas sawas teefas, lihds 8tu Aprila mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas ar sawahm taisnahm prassischanaahm peeteizahs, un tad to sagaida, ko teefa pehz likkumeem spreedihis.

Sergemihthes pagasta teefa 10tâ Webrara 1826. 1

(S. W.) ††† Meschinte Utt, pagasta wezzakais.
(Nr. 5.) Johann Meyer, pagasta teefas srihweris.

Wiffi parradu deweji to sawas mahjas atdewuschu fainneeku Uhses Pehtera un ta Wezz-Usipurr Wridrif Uhdama, tohp scheitan no Stendes pagasta teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassischanaahm 3imâ Merza mehnescha deenâ schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, kas pehz likkumeem taps spreesis. Stendes pagasta teefa 4tâ Webrara mehnescha deenâ 1826. 2

Dahrseneek Kristaps, pagasta wezzakais.
Karl Deringer, pagasta teefas srihweris.

Pehz pahrdohschanu to, tam Restenes Putnu frohga Kalleijam Krause, peederrigi Kalleija leetu irr schi pagasta teefa to terminu us 24tu Merza mehnescha deenu nolikkusi; tas teek wisseem, kas schihs leetas pirkt gribbetu, sinnamu darrihts. Restene 24tâ Webrara 1826.

(S. W.) ††† Pahpe Frizz, peesehdetais.
(Nr. 13.) Frd. Wagner, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Weena muischâ, kas jaukâ widdû, 4 werstes no Rihges, us Kalnazeema leelzetku, kur wiffas ekfas labbas siipas un appafsch dakstinu jumteem, par ko ta beedriba, kas to schi zaur ugguns grehku atlihdina, ar 4600 sudraba rubleem apgalwo, ar saweem leeleem fokhu un saknu dahrseem, laukeem, plawahm, weenu frohgu ar stebdeleem un lohpu pulku, tulihst irr pahrdohdama. To inventariumu un par kahdu lehtu naudu to warr nopirkt, to darra sinnamu tas fowetniks Kristian Glaeser, Cassini nammâ Rihgê dshiwodams. Tai 26tâ Webrara 1826.

Kam ausas waijaga, kas 80 mahrzimus welk un preeksch fehklas istihrihts, tas to Lihwes Behres un Luzes muischâ, 70 sudraba kappeikus par puhru, woi dauds woi mas, warr dabbuht. 3

Franka Sessawas muischâ warr wiffahdu labbibu, kâ kweeschus, rudsus, meeschus, ausas, sirnus un puppas, kas wiffa labbi dihgst un preeksch fehklas bruhkejama, un arr linnus, par lehtu naudu un kâ katram patihl, woi dauds jeb mas, dabbuht pirkt; tahs prohwes warr redseht un to tirgu sinnamu dabbuht Zelgawâ, pee Franka zeenigas mahtes, winnas nammâ, un Sessawâ, pee tahs muischas waldischanaas. 2

Eeksch tahm tai Keelmahtei wirstenei Subow peederigahm Nerretas muischahm daschi frohgi eeksch Daudsewas un Nerretas no Jahneem schi gadda us arrenti irr isdohdarni. Lee kam tihl us arrenti nemt, par to eeksch Daudsewas pee no Brunnow kunga un eeksch Nerretas pee Huhn kunga warr peeteiktees, kur winni plaschaku sinnu dabbuhs. 1

Us nahkoscheem Jahneem, eeksch Brandenburg muischas, 12 werstes no Zelgawas, irr 70 flauzamas gohwis us renti isdohdamas. 1

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 94.